

Analysenotat

Samtaler om corona på BørneTelefonen og ForældreTelefonen

2020

Indhold

Opsummering.....	3
Analyse	6
Figurer 1-6: Samtaler om corona på BørneTelefonen i marts, april og maj	15
Figurer 7-10: Samtaler om corona på BørneTelefonen 18. marts til 31. marts.....	18
Figurer 11-14: Samtaler om corona på BørneTelefonen i april.....	21
Figurer 15-18: Samtaler om corona på BørneTelefonen i maj	23
Metode.....	25

Opsummering

Corona er fra marts til og med maj 2020 det tredje hyppigste emne på BørneTelefonen, og samtalerne spænder vidt

Siden januar 2020 har der været 1.369 samtaler om corona på BørneTelefonen. Især i dagene efter pressemødet den 11. marts 2020 var antallet af samtaler højt. Børnene er bange og bekymrede, og mange har været frustrerede over, at skolerne var lukkede, og samværet med deres venner begrænset. I takt med genåbningen af Danmark handler flere samtaler om bekymring for at blive smittet, når man er tilbage i skolen. Også på ForældreTelefonen er corona et tema, der går igen. Her er det især skilsmisseforældre, som søger rådgivning.

Antallet af samtaler om corona kulminerede efter pressemødet den 11. marts, og er i perioden 1.marts til 31.maj 2020 det tredje hyppigste emne på BørneTelefonen

Siden januar 2020 har der været 1.369 samtaler om corona på BørneTelefonen. I januar var der 6 samtaler. I februar nåede antallet op på 28, mens der i marts var 607 samtaler. Alene den 12. marts, dagen efter pressemødet, hvor Danmark blev lukket ned, var der 47 samtaler på BørneTelefonen om corona. I april faldt antallet af samtaler til 448, og i maj var der 266 samtaler om corona.

I marts, hvor antal samtaler om corona topper, udgør disse 14,7 pct. af alle samtaler på BørneTelefonen. Det betyder, at corona i marts 2020 er det andet hyppigste emne, børn fortæller om på BørneTelefonen, lige efter samtaler om forholdet mellem barn og forældre. De to emner fortrænger emnet kærlighed/forelskelse fra førstepladsen, som ellers normalt har været det hyppigste emne på BørneTelefonen flere år tilbage. I maj er antallet af samtaler om corona faldet, og corona indtager her en femteplads over emner, børn henvender sig til BørneTelefonen om. Forholdet mellem barn og forældre er dog stadig på førstepladsen, en førsteplads som normalt altid tilfalder kategorien kærlighed/forelskelse.

Samtalerne spænder fra bekymringer og angst for sig selv og familien til udfordringer med skolen – udsatte børn har det ekstra svært

Mange børn, der henvender sig om corona til BørneTelefonen, giver udtryk for at være bekymrede og bange for, hvad sygdommen kan gøre. Børnene er bekymrede for nærmeste familie – forældre, der ikke er raske, og bedsteforældre, som er oppe i årene. Der er også børn, som selv lider af sygdom, og nu er bange for, hvad corona kan gøre ved dem. Flere børn giver udtryk for, at det er svært at være så meget hjemme hos deres forældre og søskende. Børn, hvis forældre er skilt, oplever, at corona gør hverdagen sværere, da der er usikkerhed forbundet med deres normale samværsordninger. Samtalerne viser også, at mange børn er usikre på, hvad de må og ikke må. Det gælder blandt andet i forhold til kærester, og usikkerheden er stor både under nedlukningen og i forbindelsen med den gradvise genåbning. Under nedlukningen ændrer samtaler om mobning desuden karakter, da langt flere samtaler om mobning end ellers handler om mobning, der foregår digitalt.

Hos nogle børn øger corona allerede eksisterende udfordringer og vanskeligheder. Det gælder eksempelvis børn, der i forvejen bekymrer sig på grund af sygdom, børn, der har et anstrengt forhold til forældre eller søskende, eller børn, der normalt bekymrer sig om forældrenes økonomi eller arbejdssituation. Også børn, der eksempelvis er anbragt uden for hjemmet, har det ekstra svært. Disse børn får ekstra at bekymre sig om.

Indholdet i samtalerne skifter i takt med, at corona griber mere og mere ind i danskernes hverdag

Indholdet i samtalerne på BørneTelefonen skifter over tid. De allerførste samtaler på BørneTelefonen tilbage i januar 2020 er med børn, som har asiatisk udseende, og som oplever mobning på grund af situationen i Kina. Disse samtaler bliver fulgt op af samtaler med børn, der er bange og bekymrede for, at corona skal komme til Danmark, sammen med samtaler med børn, der er bange for at blive smittet med corona, at deres nærmeste smittes, eller at de selv kunne komme til at smitte nogen.

Fra midten af marts begynder samtalerne at kredse om situationen derhjemme og forholdet til familien. Der er flere børn, der fortæller, at de bliver drillet af søskende, eller at forholdet til deres forældre, er anstrengt. Samtidig er der eksempler på børn, som bekymrer sig over den situation, deres forældre befinder sig i på grund af corona– for eksempel hvis de er ekstra presset økonomisk. Også hjemmeundervisning, lektier, savn efter venner og klassekammerater fylder i samtalerne.

I maj handler flere samtaler om genåbningen af Danmark. Nogle børn har mange bekymringer omkring smittefare, og hvor sikkert det er at vende tilbage til skole og arbejde, mens andre er usikre på, hvordan deres hverdag kommer til at ændre sig. En del børn er også stadig frustrerede over de mange retningslinjer, og dets betydning for deres samvær med venner og familie.

På ForældreTelefonen er det især skilsmisseforældre, som henvender sig om corona. De er i vildrede om, hvad de skal gøre med samvær

På ForældreTelefonen har der i marts 2020 været 52 samtaler om corona, i april var der 31 og i maj 5. Langt de fleste af disse samtaler er med skilsmisseforældre, som er i vildrede om, hvad de skal gøre i forhold til samvær. Mange er i tvivl om, hvorvidt det er forsvarligt, at deres barn skifter fra den ene forælder til den anden, på grund af smittefaren. Blandt disse er der også samtaler, der handler om, at forældrene er bekymrede for, om myndighedernes anbefalinger og forholdsregler bliver overholdt hjemme hos den anden forælder.

Selvom udfordringer med samvær er det, der fylder mest i samtalerne om corona på ForældreTelefonen, er der også samtaler, der handler om at få en dagligdag til at fungere, efter at corona har ændret på det hele. Der er således forældre, der henvender sig for at få rådgivning i forhold til, hvordan de skal forholde sig til legeaftaler og hjemme-skoling. Endelig er der også forældre, der er bekymrede, fordi deres børn eller de selv er kronisk syge. De vil gerne have råd til, hvordan de skal forholde sig for at undgå smitte.

Spørgeskemaundersøgelse på BørneTelefonen om Corona

Børns Vilkår gennemførte med støtte fra Egmont Fonden en spørgeskemaundersøgelse blandt 709 unge på BørneTelefonen.dk mellem d. 5. og 27. april. Spørgeskemaet handlede om deres oplevelser med skolegang og deres bekymringer og trivsel i lockdown-perioden. De deltagende unge går i 6. klasse og op til ungdomsuddannelse, og undersøgelsen er ikke repræsentativ for unge generelt.

[Den fulde undersøgelse er tilgængelig her.](#)

Hovedresultater:

- Hver femte ung (21 pct.) bekymrer sig meget eller en del om coronavirus. Særligt pigerne bekymrer sig – hver fjerde pige (26 pct.) og hver tiende dreng (9 pct.) bekymrer sig meget eller en del om coronavirus.
- Halvdelen af de unge (48 pct.) kan ikke så godt eller slet ikke lide at have fjernundervisning eller lave skoleopgaver derhjemme.
- Pigerne bruger mere tid på skolearbejde end drengene. 39 pct. af pigerne og 25 pct. af drengene bruger 5 timer eller mere på skolearbejde om dagen.
- Halvdelen (55 pct.) af de unge er enige eller meget enige i, at lærerne giver dem for mange skoleopgaver i lockdown-perioden.
- 77 pct. savner at være sammen med deres venner i skolen og 48 pct. savner at gå til fritidsaktiviteter efter skole.
- 4 ud af 10 unge savner en pause fra deres familie.
- Hver tredje ung (31 pct.) har meget ofte eller ofte følt sig ensom, efter skolerne blev lukket. Især pigerne føler sig ensomme – 37 pct. af pigerne og 18 pct. af drengene har meget ofte eller ofte følt sig ensom.

Analyse

Antallet af samtaler om corona stiger markant efter pressemødet den 11. marts, og er i perioden 1.marts til 31.maj 2020 det tredje hyppigste emne på BørneTelefonen

I perioden januar 2020 til 31. maj har der været 1.369 samtaler om corona på BørneTelefonen. I januar er der 6 samtaler. I februar når antallet op på 28, mens der alene i marts er 607 samtaler. I april er tallet faldet til 448 samtaler og i maj til 266. Især i dagene efter pressemødet den 11. marts 2020 er antallet af samtaler højt. Den 12. marts er der således 47 samtaler på BørneTelefonen om corona. I løbet af april og maj falder antallet af samtaler om corona.

I marts, hvor antal samtaler om corona topper, udgør disse 14,7 pct. af alle samtaler på BørneTelefonen. Det betyder, at corona i marts 2020 er det andet hyppigste emne, børn fortæller om på BørneTelefonen, lige efter samtaler om forholdet mellem barn og forældre. De to emner fortrænger emnet kærlighed/forelskelse fra førstepladsen, som ellers normalt har været det hyppigste emne på BørneTelefonen flere år tilbage. I maj er antallet af samtaler om corona faldet, og corona indtager her en femteplads over emner, børn henvender sig til BørneTelefonen om. Forholdet mellem barn og forældre er dog stadig på førstepladsen, en førsteplads som normalt altid tilfalder kategorien kærlighed/forelskelse. Det tyder på, at nedlukningen og corona stadig spiller en rolle for det, børn henvender sig til BørneTelefonen omkring.

I perioden 18.marts til 31. maj handler 8 pct. af samtalerne med drenge om corona, mod 7 pct. af samtalerne med piger. I marts og april er der en tendens til, at corona oftere er emnet i samtaler med de lidt yngre børn, der bruger BørneTelefonen, end de ældre. I april har 25 pct. af samtalerne med de 6-9-årige således handlet om corona, mens det gælder for 12 pct. af de 10-12-årige, 6 pct. af de 13-15-årige, 7 pct. af de 16-17-årige og 9 pct. blandt børn på 18 år og ældre. I maj er denne tendens forsvundet i takt med at antallet af samtaler er faldet, og andelen af samtaler, som omhandler corona ligger for alle aldersgrupper mellem 3 og 5 pct.

Angst for selv at blive smittet eller for at smitte andre med corona fylder

Flere børn fortæller, at de er bange for selv at blive smittet med corona. Mange børn er også bange for, at en i deres familie skal blive smittet og i værste fald dø, for eksempel deres forældre eller bedsteforældre. Særligt for de børn, som selv er syge, eller som har nogen i deres familie, der er syge, er bekymringen ekstra stor i disse tider.

"Hej. Jeg er 11 år, og jeg er rigtig bange for at coronavirusen kommer til Danmark fordi jeg holder af mine bedsteforældre" (Pige, 11 år)

"Min far er rigtig bange for denne virus, da han ikke kan overleve den. Så jeg/andre må ikke se ham så længe dette står til. Vi kan snakke med hinanden om alt. Det er så hårdt og svært ikke at må se ham og give ham et kram og alt det der vi plejer." (Pige, 15 år)

"Er ni år jeg er lidt bange for corona fordi min far ryger meget og jeg er bange for vis han får corona om der så ville ske noget alvorligt med ham?" (Pige, 9 år)

BØRNS VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

"Jeg er bange for at den nye coronavirus vil spræde sig i Danmark. Jeg er ikke bange for selv at dø men har bedsteforældre som jeg holder meget af" (Dreng, 14 år)

"Jeg er virkelig bange for corona os selv om man ik skal være bange er det dog stadig svært, jeg tænker på det virkelig meget og er vildt bange (...) det er jo alvorligt nu hvor mette fredriksen har lukket alt ned men altså det er jo os bare for sikkerheds skylden. Jeg ved ik hvad jeg skal gøre. (Pige, 13 år)

"Jeg er bange for corona fordi min mormor, morfar og farmor er i fare. De holder sig hjemme, men jeg er stadig meget bekymret for dem. Jeg ved ikke om de kan blive smittet. Jeg ville aldrig blive glad igen hvis jeg mistede dem. Jeg ville ønske corona ikke var kommet til Danmark. (Pige, 10 år)

"Jeg har et virkeligt lavt immunforsvar. hvilket også betyder at jeg tit har været hjemme syg fordi mit immunforsvar er så dårligt. Men betyder det så også jeg er i risiko gruppen? og hvor syg vil jeg så blive?" (Pige, 13 år)

Mange børn er usikre på, hvad de må og ikke må. Det gælder blandt i forhold til kærester

Flere børn henvender sig til BørneTelefonen, fordi de er usikre på, hvad de må og ikke må. Gennemgående vil børnene gerne overholde retningslinjerne, så de undgår at blive smittet eller at smitte andre. Det er dog ikke altid tydeligt for dem, hvad der er rigtigt at gøre, og det bekymrer dem. Samtidig er der også børn, som savner venner og kærester, og spørger ind til, om de alligevel kan se dem – og hvordan de i givet fald må være sammen med deres venner eller kæreste. En pige på 16 år spørger eksempelvis til, om det er farligt at have sex med sin kæreste på grund af corona. En anden pige på 17 år spørger, om hun stadig kan se sin kæreste under coronakrisen. Usikkerheden har været vedvarende og er således gået igen både i samtaler, mens Danmark har været lukket ned, og i samtaler efter genåbningen.

Familiens økonomi og forældres arbejdsforhold bekymrer flere børn

Flere børn fortæller, at de er bekymrede for familiens økonomi og forældrenes arbejdsforhold. Det gælder eksempelvis en pige, der er bekymret over familiens økonomiske situation i forbindelse med, at forældrene mister indtægter ved coronakrisen. Pigen føler sig presset til at bidrage til økonomien. Det er en ny situation for familien at skulle have samtalen om økonomi på den måde. En anden pige på 15 år fortæller

"Min mor er bange for fyringerne efter virussen er ovre og der derfor gør hun alt for at bevise at hun er den rette til jobbet. Hun undskylder så ofte over at hun er ked af at hun deler sine tanker med mig, men jeg vil bare have at hun er glad. Men jeg har det bare så dårligt over at se min mor ulykkelig, og jeg vil gøre alt for at se hende glad og hjælpe hende." (Pige, 15 år)

Corona presser forholdet til forældre og søskende

Da corona begynder at fylde på BørneTelefonen, rykker samtaler om forholdet mellem barn og forældre op som det hyppigste emne, børn henvender sig om. Samtidig viser samtalerne, at mange børn er frustrerede og udfordret over at være så meget hjemme. Mange børn giver udtryk for, at det er hårdt at være sammen med deres familie hele tiden, og at deres forældre ofte virker pressede og sure. De fortæller også, at deres

forældre stiller mange krav til dem. En del børn synes for eksempel, at det er uretfærdigt, at de ikke må spille særlig meget computer, når de nu ikke kan være sammen med deres venner eller tage til fritidsaktiviteter. De fortæller også, at det er frustrerende at være så meget sammen med deres søskende, og at det skaber konflikter både imellem dem og for forældrene.

Børn, som normalt har et anstrengt eller distanceret forhold til forældre eller søskende, oplever, at det er vanskeligere nu under corona. Disse børn giver udtryk for, at det er svært, at skolerne er lukkede, og at de nu skal være hjemme hele tiden. Det gælder blandt andet en pige på 17 år, som fortæller, at hun frygter corona og har mange dårlige tanker også om sig selv, men at hun ikke kan dele dem forældrene. Moren er stresset og skrøbelig. Faren er temperamentsfuld. Det gælder også en dreng på 12 år, der fortæller, at han normalt skændes meget med sine forældre. Nu hvor de skal være dobbelt så meget sammen, fører det til dobbelt så mange skænderier.

"Jeg har det ikke særlig godt der hjemme. Mine forældre skælder mig altid ud, uanset hvad det er, jeg gør. De kan finde på at sige, at jeg ikke kan finde ud af noget, og at jeg gør det hele forkert. Nu hvor vi har denne her "corona-ferie", så skal jeg også være ekstra meget sammen med dem. Det er blevet for meget. De eneste som kan få mig i virkelig godt humør, her for tiden, er mine veninder." (Pige, 12 år)

"Jeg hader at min mor skal have så mange regler med jeg konstant skal hjælpe til. Jeg syntes det er fair nok jeg ikke må være sammen med venner osv pga corona-lukningen, men så syntes jeg der er ekstremt surt at jeg stadig kun må spille cirka en time om dagen og ellers bare skal sidde og lave ingenting. Jeg hader at min mor nærmest har kontrol over mig, i dag blev jeg først sat til at lave lektier, så lavede jeg opgave og så mente hun jeg skulle tage opvasken. Jeg syntes bare det er virkelig uretfærdigt." (Pige, 13 år)

"Jeg sidder fast hjemme pga. corona med min familie. De har sat nogle rammer op som jeg nogle gange ikke er så glad for. De skal hele tiden vide hvad jeg laver hvornår og hvor. De lytter også hele tiden med på de samtaler jeg har med mine venner over skype eller andet." (Dreng, 15 år)

"Jeg føler mig indeklemt af alle de regler der er, når der er så meget med coronavirus. At man ikke må være tæt på andre og at man skal huske at vaske fingre hele tiden." (Pige, 13 år)

Hjemmeskole og manglende struktur udfordrer børnene

Der er flere eksempler på børn, der fortæller om deres udfordringer med hjemmeskole, som for mange indebærer undervisning over diverse online platforme. For mange af børnene virker det nyt og anderledes, og de har vanskeligt ved at omstille sig til, at skulle "gå i skole derhjemme". Der er eksempler på børn, der ikke kan overskue mængden af lektier, føler sig stressede og tit ender med at sidde til sent om aftenen. Andre børn har svært ved at koncentrere og motivere sig, når de skal lave lektier derhjemme.

"Som i jo nok ved er skolerne lukket ned. Så det vil sige at undervisningen foregår digitalt. Vi får smidt en masse lektier en på en platform, med en frist osv. Problemet er, at jeg ender med at være utrolig frustreret og ked af det, og at jeg føler mig presset. Jeg ender også tit med at sidde til sent om aften og stadig lave lektier. Jeg ved ikke om det er

fordi, jeg ikke gør det rigtigt, men det føles som alt for mange lektier. Jeg klarer mig ellers godt i skolen.” (Pige, 14 år)

”Hej. Jeg går i gymnasiet og er lige som alle andre blevet sendt i karetane begrund af corona. Mit problem er at jeg ikke kan koncentrere mig. Jeg kan ikke finde ud af det her med at være i skole hjemme. Jeg ved ikke hvad jeg skal gøre, fordi jeg føler at jeg har prøvet alt. Jeg havde det også lidt sådan med lektier før, men det er bare blevet meget være efter at jeg er kommet hjem.” (Pige, 17 år)

Børn savner venner og klassekammerater

Flere børn fortæller, at de savner deres klassekammerater og venner, og flere giver udtryk for at føle sig isoleret og ensomme. Blandt disse børn er der også nogle, som oplever, at de bliver ekskluderet fra de digitale fællesskaber, som under corona er ekstra vigtige for at opretholde socialt samvær. Det gælder blandt andet en pige på 13 år, som fortæller, at hun er uden for den digitale gruppe, der er lavet blandt klassekammeraterne under corona. Pigen er tidligere blevet mobbet meget. En anden pige på 15 år fortæller, at der, lige inden skolen lukkede, var en masse uvenskab i klassen. Nu, hvor klassen kun kan mødes på de sociale medier, er det langt sværere at få løst konflikten.

”Jeg har det svært i disse tider med covid-19 virus, som jeg ikke er bange for eller noget som helst, men synes virkelig den fylder for meget af hverdagen. Jeg synes jeg har mistet lidt kontakten med mine veninder efter vi fik afvide vi ikke måtte tage i skole i mange uger, og det synes jeg bare medfører ensomhed.” (Pige, 14 år)

”Jeg har helt mistet motivationen til at fortsætte med at holde hverdagen kørende. Alt det spændende, som jeg skulle have været med til bliver eller er blevet aflyst. Vi har fået tonsvis af lektier for som hjemmeundervisning. Det hele er blevet så kedeligt og gråt og meningsløst, og om natten ligger jeg og tænker på, om det er værd at fortsætte på den her måde med stress og evig træthed, og jeg ville ønske, at jeg bare ikke eksisterede. Jeg har slet ikke lyst til at stå op om morgenen, også selv om vi har ”fri.” (Pige, 14 år)

Samtaler om digital mobning stiger under nedlukningen

Mobning er et tema, der under nedlukningen ændrer karakter. Før nedlukningen handler 4,2 pct. af samtalerne om mobning. Efter nedlukningen udgør mobning 2,5 pct. af samtalerne. Samtidig med, at antallet af samtaler om mobning falder, ses en stigning i antallet af samtaler om mobning, hvor mobningen foregår digitalt. I perioden 1. januar til dagen før nedlukningen af Danmark fortæller børn i 12 pct. af alle samtaler om mobning på BørneTelefonen, at mobningen foregår digitalt. I perioden efter nedlukningen fortæller børnene i 27 pct. af samtalerne, at mobningen var foregået digitalt. Det er en stigning på 15 procentpoint.

For nogle børn har nedlukningen betydet at de nu bliver mobbet digitalt. Det kan både være mobning, som allerede fandt sted fysisk før nedlukningen, der nu fortsætter digitalt, men det kan også være noget nyt, som er opstået under nedlukningen.

En pige på 13 år fortæller eksempelvis BørneTelefonen, at hun under nedlukningen bliver mobbet med, at hun har været på ferie i Italien, når klassen mødes virtuelt. Ham der primært mobber, har også sårbare familiemedlemmer, hvilket pigen mistænker for at være årsagen til mobningen. Andre børn oplever mobning på grund af deres asiatiske udseende. Det gælder for eksempel en dreng på 16, som fortæller, at han bliver mobbet med sin filippinske baggrund, og får at vide at han skal holde mere end to meters sikkerhedsafstand. En pige på 13 år fortæller ligeledes:

”Jeg er en pige på 13 år, og jeg har rødder tilbage i Korea. Så derfor har jeg et koreansk udseende, og her for tiden bliver jeg mobbet med at jeg har corona. Jeg bliver både mobbet af min egen klasse, og min parallelklasse.. Det værste er nok at gå forbi en stor gruppe som står og snakker, for de kan finde på at råbe efter én, og spørge om jeg har corona, eller at jeg bare skal skride tilbage til mit land. Det gør mig virkelig ked af det, og jeg ved ikke hvad jeg skal stille op med det her problem.” (Pige, 13 år)

Børn, der normalt ikke trives, har det værre

Det kendetegner samtalerne, at corona hos nogle børn øger allerede eksisterende udfordringer og vanskeligheder. Det gælder eksempelvis børn, der lider af psykisk mistrivsel, som fortæller, hvordan deres angst, spiseforstyrrelse, depression eller lignende forstærkes. Det gælder eksempelvis en pige på 19 år, som normalt går til psykolog. Pigen er nu bekymret for, at hun bliver smittet med corona, hvis hun tager hen til psykologen. Omvendt er hun også bange for, at der vil gå meget lang tid før hun kan få en ny psykologtid, hvis hun aflyser tiden. En anden pige på 14 år fortæller, at hun er ved at få styr på en spiseforstyrrelse, men nu må bruge en veninde til at læsse af på, fordi hendes psykologtider er aflyst. En pige på 17 år med autisme og angst fortæller, at hun lige havde fået en hverdagsrytme, men at corona nu ødelægger den. Samtidig har hun svært ved at få fat i sin kontaktperson. En pige på 15 år fortæller, at situationen omkring corona gør, at pigen føler et kæmpe kontroltab, og hun føler trang til selvskade.

”Hej, jeg er en pige på 13. I denne corona tid har jeg følt mig meget ensom og komplet Tom, jeg har grædt mig selv i søvn hver nat pga at jeg syntes jeg er grim og dum. Jeg tænker meget på hvad andre tænker om mig.” (Pige, 13 år)

”Jeg er 16 år og går på efterskole. Jeg havde angst for sygdomme, da jeg var mindre. Det gik jeg til psykolog for, og jeg har siden da, kunnet leve uden alvorlig angst. Efter jeg er kommet hjem fra efterskole pga. corona, har jeg fået det rigtig svært. (..) Jeg ved ikke hvad jeg skal gøre, jeg kan snart ikke mere, det er så forfærdeligt at sidde fast her. Både fordi jeg gerne vil ud, og jeg ikke føler jeg kan, men også fordi jeg har det så dårligt at det er uudholdeligt.”(Pige, 16 år)

Skilsmissebørn har det svært

Børn, hvis forældre er skilt, oplever, at corona gør hverdagen sværere. Mange af bekymringerne går på, om børnene stadig kan se begge forældre, selvom der er smittefare. Det gælder blandt andet en pige på 10 år, som henvender sig, fordi hun er fortvivlet over, at faren, der er skilt fra hendes mor, har sagt til pigen, at han ikke vil eller kan have hende på samvær hos ham og hans nye kæreste og hendes børn, da pigen tilfældigvis havde fortalt, at hun havde haft hovedpine. Pigen tror, at det ikke er på grund af frygt for

corona, at faren ikke vil eller kan have pigen på samvær, men at det er fordi, han hellere vil være sammen med kæresten og bedre kan lide hendes børn. En dreng på 10 år fortæller blandt andet, at far ikke som mor retter sig efter restriktionerne og anbefalinger under corona.

Børn, anbragt uden for hjemmet, kan være ekstra udfordret

En del samtaler om corona er med børn, som er anbragt uden for hjemmet. Oven i andre bekymringer relateret til corona som angsten for at blive syg eller at smitte andre, giver flere udtryk for, at corona skaber særlige udfordringer for dem. For børn, som er anbragt, kan nedlukningen medføre, at børnene ikke kan se deres familier, eller i enkelte tilfælde er tvunget til det. Begge dele kan opleves ubehageligt, afhængig af om forholdet til forældrene er godt eller dårligt. En pige på 14 fortæller eksempelvis, at hun er blevet sendt hjem fra den efterskole, hvor hun er anbragt af kommunen. Pigens forældre er skilt, men både mor og far råber ad hende og er ubehagelige at være hos. Pigen er bange for sin far, men er heller ikke glad for at være hos sin mor, hvor hun kan være nødt til at stå for madlavningen til hende selv og hendes yngre søskende. En anden pige på 15 år fortæller, at hun savner sine mindre brødre, som hun normalt ser flere gange om ugen. Grundet corona har hun fået at vide, at det ikke kan lade sig gøre at se dem. Usikkerheden over hvor lang tid der går, før hun kan se dem igen, er hård for hende. Hun er også bange for, at brødrene ikke vil snakke med hende, hvis der går lang tid, da forældrene taler negativt om hende.

Der er også flere børn anbragt uden for hjemmet, som fortæller, at de savner deres faste rutiner, der er blevet ændret. Rutiner, som de – måske mere end andre – er afhængige af. Det gælder eksempelvis en pige på 16 år, der bor på et bosted. Pigen har en diagnose, og hun savner hverdagen og mangler sine faste skemaer. Oven i det, er hun bange for corona, og for hvad der sker i verden. En anden pige på 17 år fortæller, at hun er dybt frustreret, fordi hun ikke kan komme i skole. Der er mange begrænsninger der, hvor hun bor, og det er svært for hende. Hun vil gerne have vished om, hvornår denne periode med corona og nedlukning stopper.

Genåbningen af samfundet fører til nye bekymringer

I takt med at Danmark åbner mere og mere op, begynder genåbningen at være genstand for bekymring for nogle børn. Hos nogle børn vokser deres bekymringer om, hvad de må og ikke må, i takt med, at der åbnes for blandt andet dagtilbud og skoler. Særligt i løbet af maj fortæller børn om bekymringer i forhold til smittefare i forbindelse med genåbningen. Flere fortæller, at de er usikre på, hvor sikkert det er at vende tilbage til skole og arbejde. Det gælder blandt andet en pige på 13, der beskriver, at hun er bange efter at være vendt tilbage til folkeskolen. Hun føler slet ikke, at reglerne for afstand bliver overholdt i klasselokalet, og samtidig er hendes kammerater i skolen begyndt at kramme hinanden igen. Hun er meget bekymret for at blive syg med corona. En anden pige på 9 år forstår ikke, hvorfor børnene skal tilbage i skole, når der stadig er corona i Danmark. Hun er bekymret for, om den kommer til at være længe, og indtil hun skal starte i 4.klasse.

Flere børn frygter, at de i forbindelse med genåbningen kan komme til at smitte deres eventuelt sårbare forældre i risikogruppen. De er usikre på, om skolen overholder retningslinjerne for afstand, og om de derved kan risikere at gøre deres forældre syge. Blandt disse er flere bekymrede for at lade deres venner komme for tæt på dem, da de er bange for at blive syge. Det gælder blandt andet en dreng på 16 år, der er elev på en efterskole. Hans mor er i risikogruppen, og han er usikker på, om det er værd at vende tilbage til

efterskolen. Samtidig frygter han, at oplevelsen af efterskolelivet vil være ødelagt grundet retningslinjerne for corona.

Enkelte børn er i den situation, at de på grund af deres forældres sårbarhed ikke har mulighed for at tage i skole endnu. Dette er blandt andet tilfældet for en dreng på 14 år, hvis far er i risikogruppen, og som ikke må komme i skole, selv om de andre allerede er der. Han kan til tider være med over Zoom, men laver ellers alt sit skolearbejde alene derhjemme. Han er frustreret og keder sig meget derhjemme med sine forældre, som heller ikke tør lade ham se nogle af sine venner.

Der er også børn, som ikke har lyst til at vende tilbage til skolen. Det gælder blandt andet en pige på 15 år, der fortæller:

"Jeg har lige hørt om genåbningen, men jeg har faktisk ikke lyst til at vende tilbage til skolen. Jeg har fået arbejde i mens vi var lukket ned.. For det er penge jeg skal bruge når jeg starter på min uddannelse og når jeg skal flytte hjemmefra." (Pige 15 år)

Andre børn igen glæder sig til at komme i gang igen, da de keder sig derhjemme. Det gælder eksempelvis en dreng på 18, som er i tvivl om, hvorvidt hans uddannelse også åbner i forbindelse med genåbningen af gymnasier den 18.maj. Da rådgiveren kan fortælle ham, at det gør den, bliver han utrolig glad.

Indholdet i samtalerne på BørneTelefonen skifter i takt med, at corona griber mere og mere ind i danskernes hverdag

Indholdet i henvendelserne på BørneTelefonen skifter over tid. De allerførste samtaler på BørneTelefonen tilbage i januar 2020 er med børn, som har asiatisk udseende, og som oplever mobning på grund af situationen i Kina. Her er der blandt andet en samtale med en pige på 12 år, som fortæller, at hun er halvt dansk, halvt kinesisk, og at hun oplever, at andre råber "coronavirus" efter hende.

Disse samtaler følges op af samtaler med børn, der er bange og bekymrede for, at corona skal komme til Danmark, sammen med samtaler med børn, der er bange for at blive smittet med coronavirus, at deres nærmeste smittes, eller at de selv kunne komme til at smitte nogen.

Fra midten af marts begynder samtalerne at kredse om situationen derhjemme og forholdet til familien. Der er flere børn, der fortæller, at de bliver drillet af søskende, eller at forholdet til deres forældre er anstrengt. Samtidig er der eksempler på børn, som bekymrer sig over den situation, deres forældre befinder sig i på grund af corona– for eksempel hvis de er ekstra presset økonomisk. Også hjemmeundervisning, lektier, savn efter venner og klassekammerater fylder i samtalerne. Flere børn fortæller også om, at de keder sig derhjemme og er nødt til at holde kontakten til venner gennem for eksempel sociale medier.

I løbet af april handler en større del af samtalerne end i marts om den psykiske mistrivsel nogle børn oplever som følge af nedlukningen. Mange beskriver, at de har for meget tid til at tænke, hvorfor de føler, at deres angst, spiseforstyrrelse, depression eller lignende forstærkes. Nogle børn beskriver også, at deres problemer er opstået under perioden med corona og nedlukning af samfundet, og at de ellers ikke havde dem før.

I maj begynder flere samtaler at handle om genåbningen af Danmark. Nogle børn har mange bekymringer om smittefare, og er i tvivl om, hvor sikkert det er at vende tilbage til skole. Der er blandt andet børn, der

ikke føler, at retningslinjerne bliver overholdt, og som er bange for at bringe smitten videre. Det gælder især børn, som har familiemedlemmer i risikogruppen. Endnu andre er usikre på, hvordan deres hverdag kommer til at ændre sig, og hvilken betydning corona har for deres uddannelses- og fremtidsmuligheder.

På ForældreTelefonen er samtaler om corona især med skilsmisseeftalende, som er i vildrede om, hvad de skal gøre med samvær

På ForældreTelefonen har der i marts 2020 været 52 samtaler om corona. Langt de fleste af disse samtaler handler om udfordringer og bekymringer i forhold til samvær med deres børn. Det er især skilte forældre, der er uenige eller i tvivl om, hvordan samværet skal foregå i denne tid – for eksempel om det er forsvarligt i forhold til smittefaren, at børnene er hos begge deres forældre. Ofte er forældrene ikke enige i det forsvarlige i, at børnene skifter bopæl fra den ene til den anden. Det er eksempelvis tilfældet i en samtale med en far, der er frustreret, fordi moren ikke vil sende børnene til samvær, da hun ikke mener, at det er forsvarligt ift. coronasmitte. Hun har selv været hjemme med symptomer, og synes derfor ikke, at børnene skal op til ham, hvis de er bærer af det. En anden far fortæller, at moren har nægtet ham samvær med børnene, da hun er bange for, at de skal blive smittet med corona hos ham.

Der er også forældre, der giver udtryk for frustrationer, hvis samværsaftaler ikke bliver overholdt, eller hvis de ikke får lov til at se deres børn. Nogle af samtalerne handler også om, at forældrene er bekymrede for, om myndighedernes anbefalinger og forholdsregler bliver overholdt hjemme hos den anden forælder. Det gælder eksempelvis en mor til en pige på 9 år, som er bekymret, fordi hun ikke tror, at sundhedsstyrelsens retningslinjer bliver overholdt hjemme hos faren.

Angst for sygdommen fylder også i samtaler om corona på ForældreTelefonen

Der er også eksempler på forældre, der er bekymrede for deres kronisk syge børn – for eksempel hvordan de bedst muligt sørger for, at deres børn ikke bliver smittet med corona, eller hvordan de skal forholde sig til støtte og aflastning af deres børn i denne periode. Der er også kronisk syge forældre, der vil have råd til, hvordan de skal forholde sig til deres børn, så ikke bliver smittet af dem. Det er eksempelvis tilfældet for en mor, der henvender sig. Moren er lungesyg og er i tvivl om, hvorvidt hendes børn skal på samvær hos faren. Forældrene havde som alternativt overvejet samvær over facetime, men spørger ForældreTelefonen til råds om, hvad de skal gøre.

Udfordringer ift. at få dagligdagen til at forsætte er også et tema på ForældreTelefonen

Legeaftaler og hjemme-skoling fylder også i nogle af samtalerne på ForældreTelefonen. Forældrene giver blandt andet udtryk for, at det er svært at motivere deres børn til at lave skolearbejde og til at få en hverdag til at fungere i hjemmet. En mor henvender sig eksempelvis og fortæller, at hun har en dreng i 10. klasse. Drengen laver ikke lektier for tiden, og han respekterer ikke de regler, der er ift. corona. Han har flere gange løjet og sagt, at han skulle på arbejde, mens han i stedet var ude sammen med jævnaldrende. Blandt samtalerne på ForældreTelefonen er der også forældre, der er frustrerede over de krav til skolearbejde, de oplever, at deres børn bliver mødt med. Det gælder eksempelvis en far til en 13-årig pige. Faren er meget frustreret over, at det forventes, at pigen skal sidde derhjemme og lave skoleopgaver, mens både ham og hustruen arbejder.

BØRNS VILKÅR

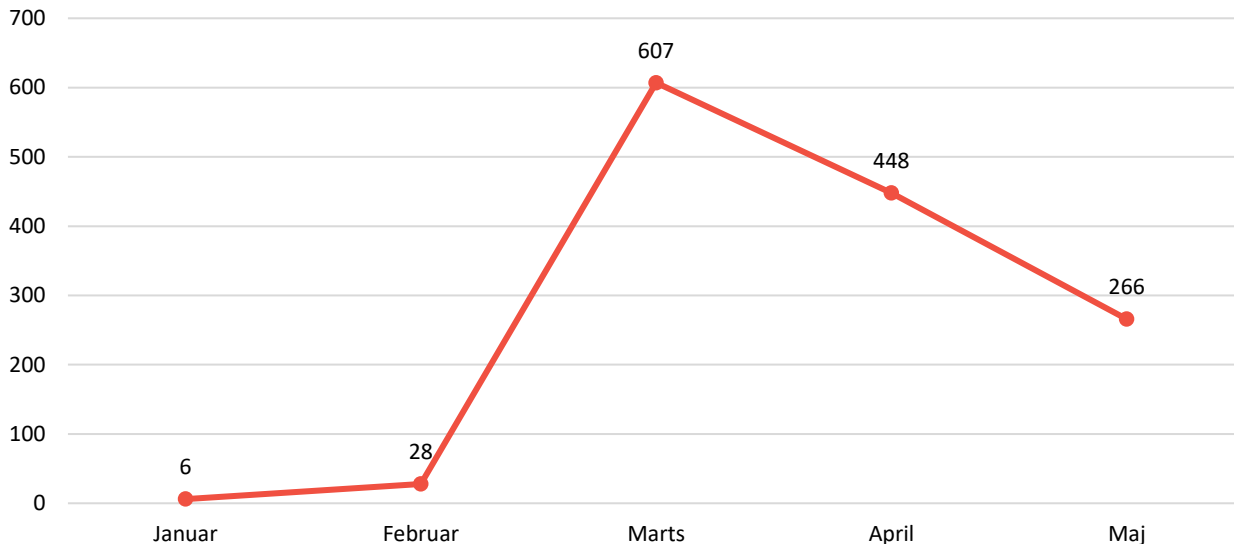
SAMMEN STOPPER VI SVIGT

Flere forældre er også usikre på, hvad de skal gøre med legeaftaler. En far til en seksårig pige henvender sig sammen med pigen for at høre, om pigen kan mødes udenfor med en kammerat. Faren er i tvivl om, hvad der er det rigtige.

Endelig er der også forældre, som er meget frustrerede over, at deres børn ikke har den struktur, de plejer at have, fordi de har brug for den. Det gælder en mor til en dreng på 12 år med ADHD. Drengen har udpræget behov for struktur, og har normalt hjælpemidler til dette i skole og klub. Nu er han hjemme hele tiden. Skolen har oplyst, at han er for gammel til nødpasning. Moren er meget ked af det og oplever ikke, at hun selv kan hjælpe sin dreng tilstrækkeligt.

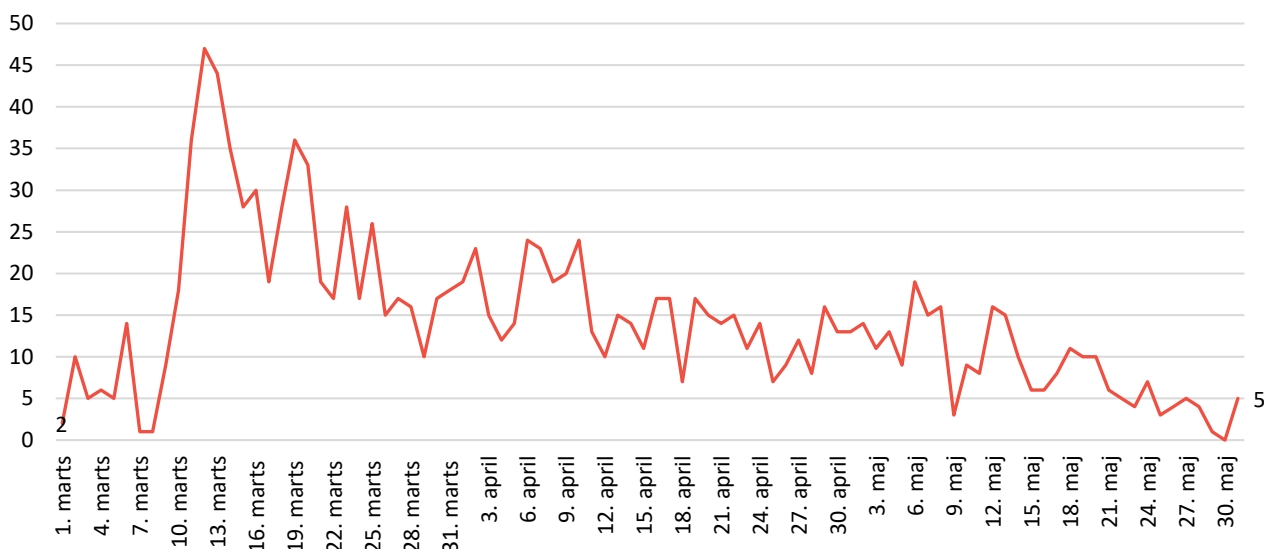
Figurer 1-6: Samtaler om corona på BørneTelefonen i marts, april og maj

Figur 1a: Udviklingen i antal samtaler om corona, 1. jan- 31. maj 2020

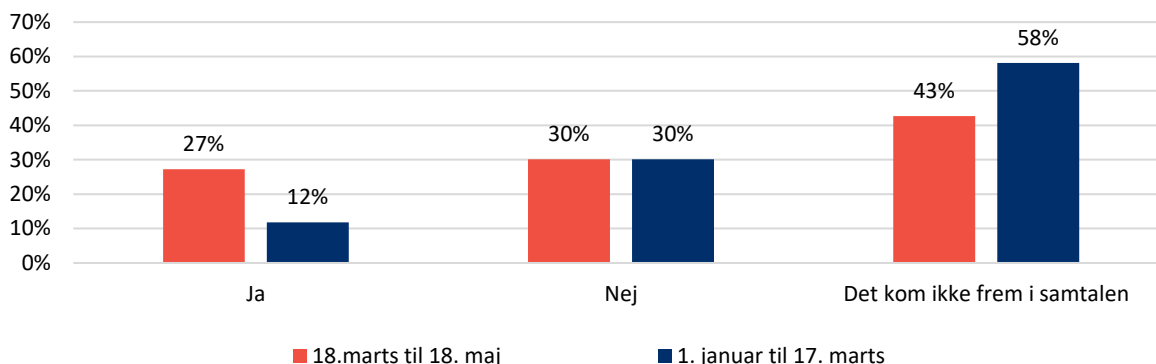
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn. Antallet af samtaler om coronavirus er baseret både på antallet af samtaler, hvor rådgiver har angivet 'Corona-virus' som henvendelsesårsag, samt en manuel optælling via gennemgang af rådgivernes beskrivelse af samtalerne. Antallet af samtaler om corona-virus er baseret både på antallet af samtaler, hvor rådgiver har angivet 'Corona-virus' som henvendelsesårsag, samt en manuel optælling via gennemgang af rådgivernes beskrivelse af samtalerne.

Figur 1b: Udviklingen i daglige antal samtaler om corona i perioden 1. marts til 31. maj 2020

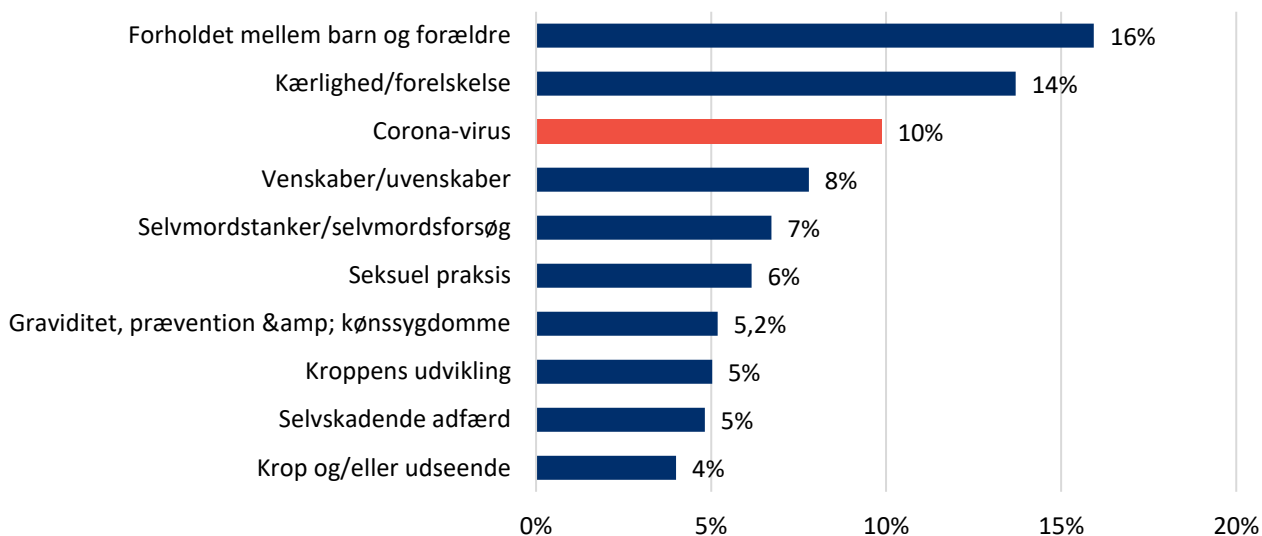
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn. Corona-virus er fra d. 18/03 en selvstændig henvendelsesårsag i registreringsskemaet. Før d. 18/03 blev samtaler om Corona registreret af rådgiveren i et åbent tekstfelt i registreringsskemaet. Antallet af samtaler om corona-virus er baseret både på antallet af samtaler, hvor rådgiver har angivet 'Corona-virus' som henvendelsesårsag, samt en manuel optælling via gennemgang af rådgivernes beskrivelse af samtalerne.

Figur 2: Mobbes barnet på internet eller mobil

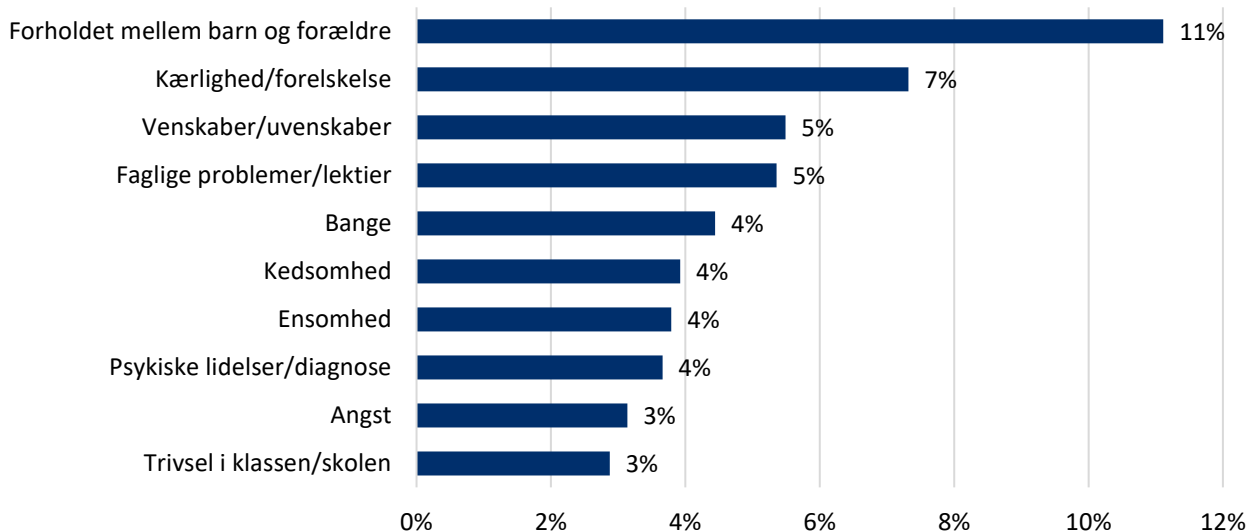
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn fra perioden 18. marts til 31.maj2020.

Figur 3: Top 10 over henvendelsesårsager på BørneTelefonen 18. marts til 31. maj 2020

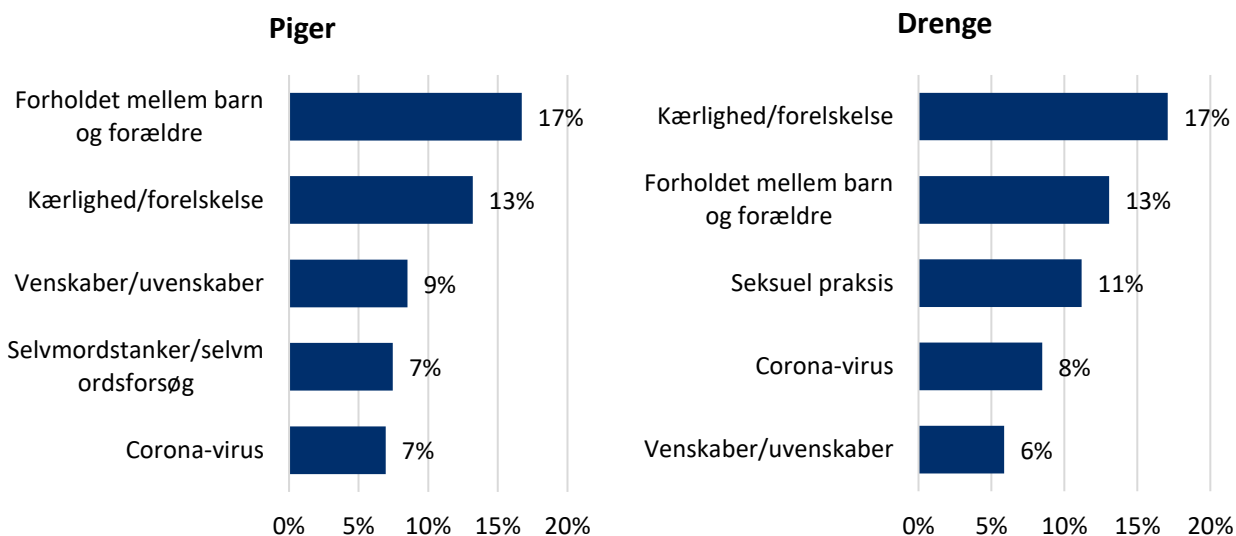
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal rådgivningssamtaler fra 18.marts til og med maj 2020 (N=10243). Antallet af samtaler om corona-virus er baseret både på antallet af samtaler, hvor rådgiver har angivet 'Corona-virus' som henvendelsesårsag, samt en manuel optælling via gennemgang af rådgivernes beskrivelse af samtalerne.

Figur 4: Hyppigst relaterede henvendelsesårsager til corona, 18. marts til 31. maj 2020

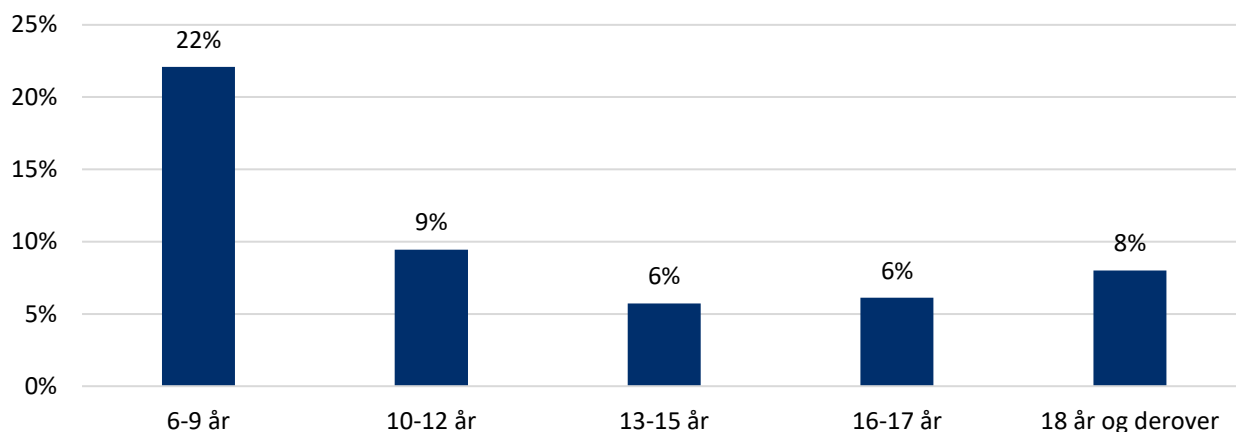
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn fra perioden 18. marts til 31. maj 2020. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler om corona i den angivne tidsperiode (N=765)

Figur 5: Top 5 over henvendelsesårsager for piger og drenge, som kontakter BørneTelefonen 18. marts til 31. maj 2020

Note: Figureerne indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn fra perioden 18. marts til 31. maj 2020. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler for hhv. piger (N=7754) og drenge (N=2183) i tidsperioden.

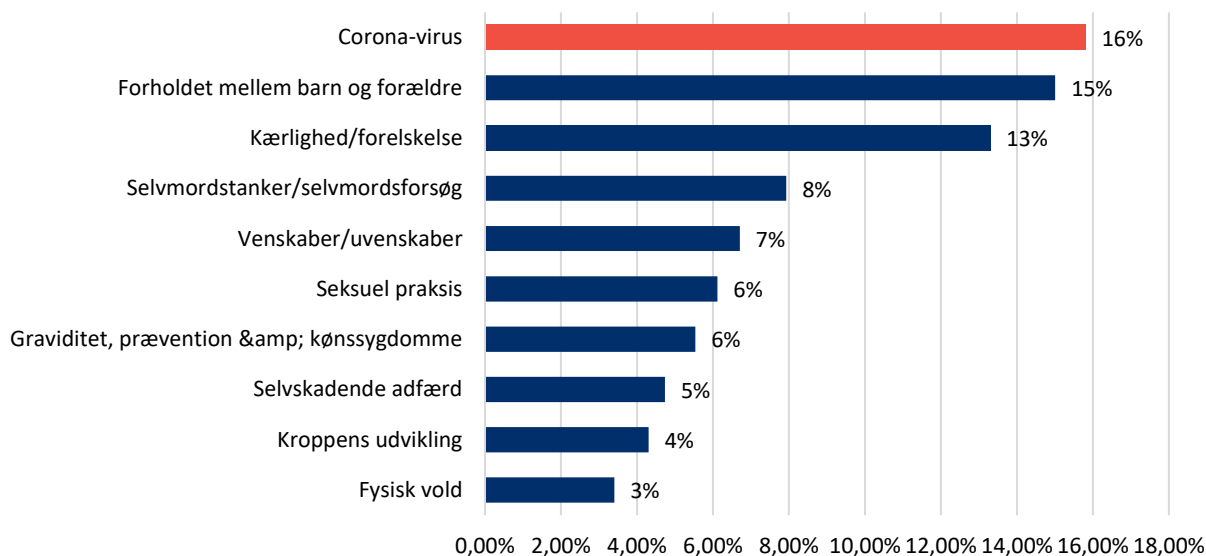
Figur 6: Aldersfordeling for henvendelser til BørneTelefonen om corona, 18. marts til 31. maj 2020

Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler for hver aldersgruppe i perioden 18. marts til 31. maj 2020: 6-9 år (N=163), 10-12 år (N=2191), 13-15 år (N=4329), 16-17 år (N=1798), 18+ år (N=1373).

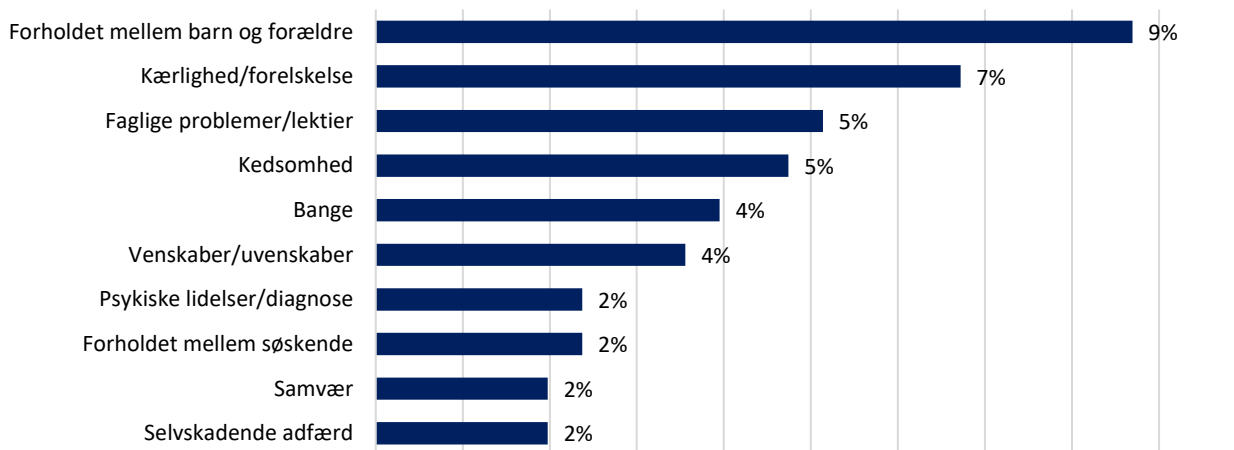
Figurer 7-10: Samtaler om corona på BørneTelefonen 18. marts til 31. marts

Figur 7: Top 10 over henvendelsesårsager på BørneTelefonen 18. marts til 31. marts

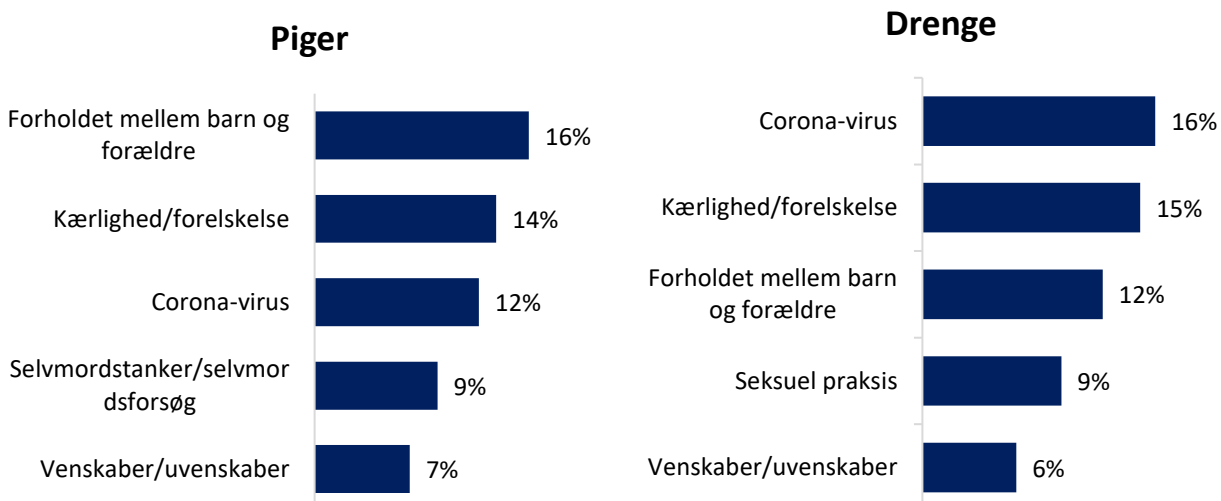
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal rådgivningssamtaler i perioden 18. marts til 31. marts 2020 (N=1879). Antallet af samtaler om coronavirus er baseret både på antallet af samtaler, hvor rådgiver har angivet 'Corona-virus' som henvendelsesårsag, samt en manuel optælling via gennemgang af rådgivernes beskrivelse af samtalerne.

Figur 8: Hyppigst relaterede henvendelsesårsager til corona, 18. marts til 31. marts

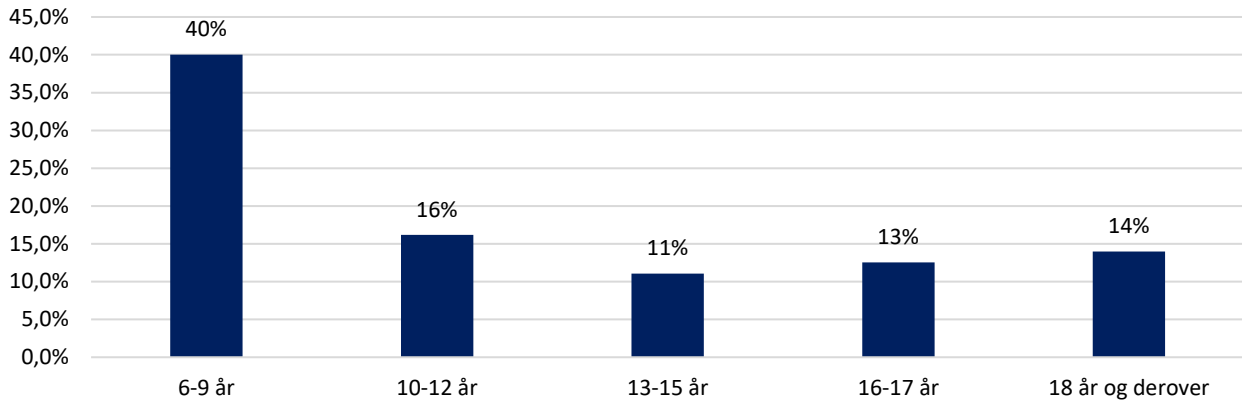
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn fra perioden 18-31.marts I2020. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler om Corona i den angivne tidsperiode (N=253)

Figur 9: Top 5 over henvendelsesårsager for piger og drenge, som kontakter 18. marts til 31. marts

Note: Figurene indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn fra perioden 18-31.marts 2020. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler for hhv. piger (N=1398) og drenge (N=399) i tidsperioden.

Figur 10: Aldersfordeling for henvendelser til BørneTelefonen om corona, 18. marts til 31. marts

Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler for hver aldersgruppe i tidsperioden 18-31.marts 2020: 6-9 år (N=40), 10-12 år (N=365), 13-15 år (N=778), 16-17 år (N=343), 18+ år (N=243).

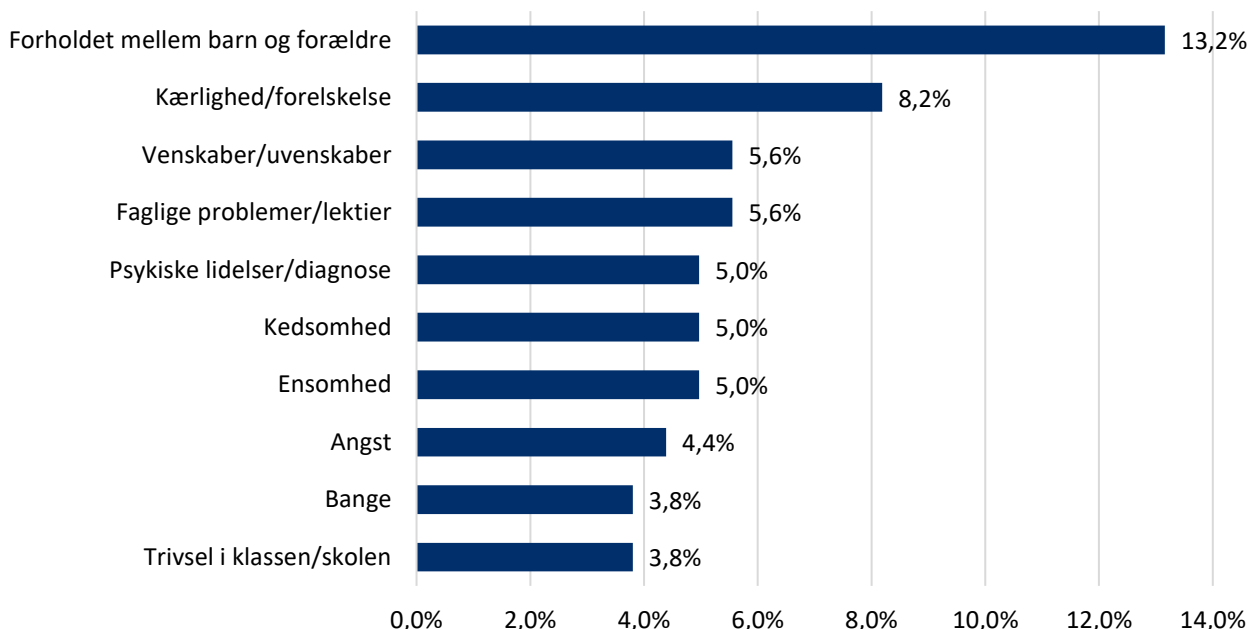
Figurer 11-14: Samtaler om corona på BørneTelefonen i april

Figur 11: Top 10 over henvendelsesårsager på BørneTelefonen i april

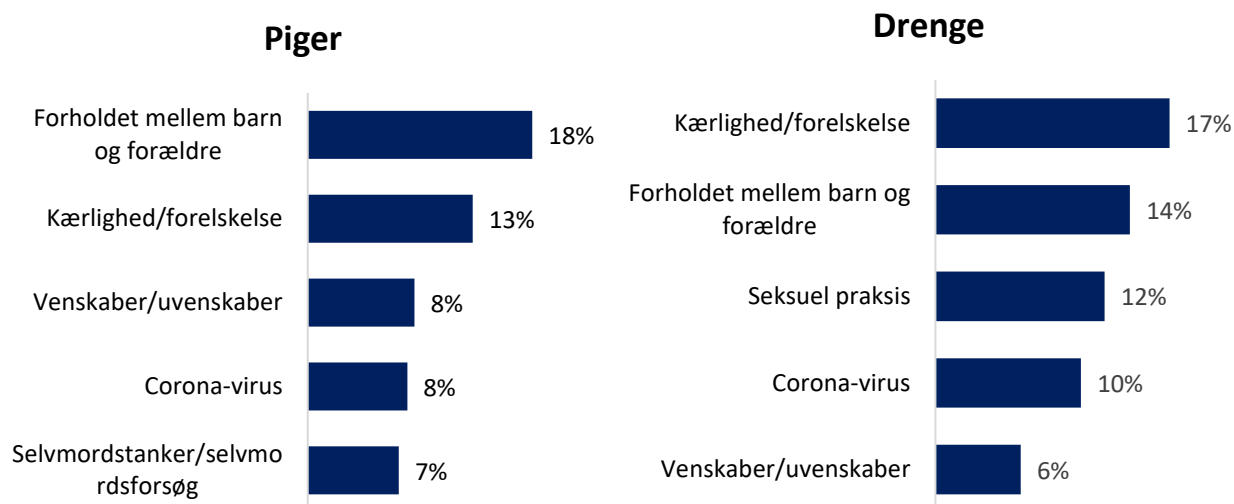
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal rådgivningssamtaler i april 2020 (N=4027). Antallet af samtaler om corona-virus er baseret både på antallet af samtaler, hvor rådgiver har angivet 'Corona-virus' som henvendelsesårsag, samt en manuel optælling via gennemgang af rådgivernes beskrivelse af samtalerne.

Figur 12: Hyppigst relaterede henvendelsesårsager til coronavirus i april

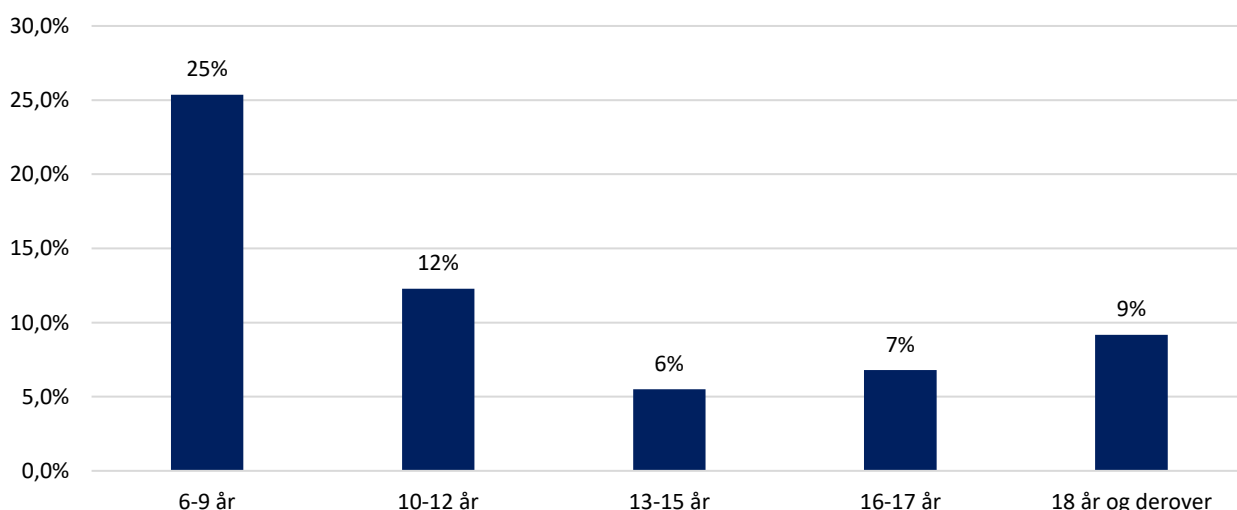
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn fra perioden 01-30.april 2020. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler om Corona i den angivne tidsperiode (N=342)

Figur 13: Top 5 over henvendelsesårsager for piger og drenge, som kontakter BørneTelefonen i april

Note: Figurene indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn fra perioden 01.-30. april 2020. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler for hhv. piger (N=3000) og drenge (N=892) i tidsperioden.

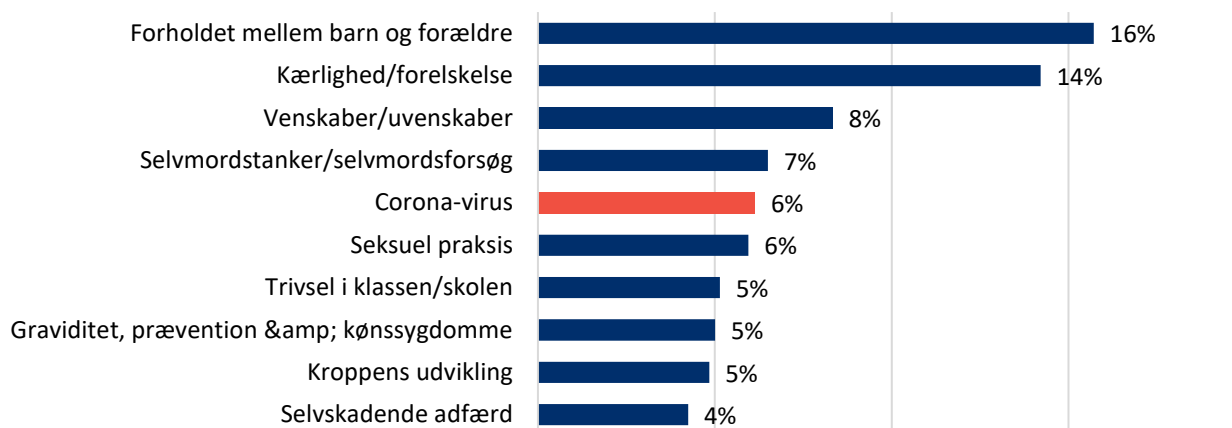
Figur 14: Aldersfordeling for henvendelser til BørneTelefonen om coronavirus i april

Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler for hver aldersgruppe i tidsperioden 01-30. april 2020: 6-9 år (N=71), 10-12 år (N=830), 13-15 år (N=1726), 16-17 år (N=676), 18+ år (N=545).

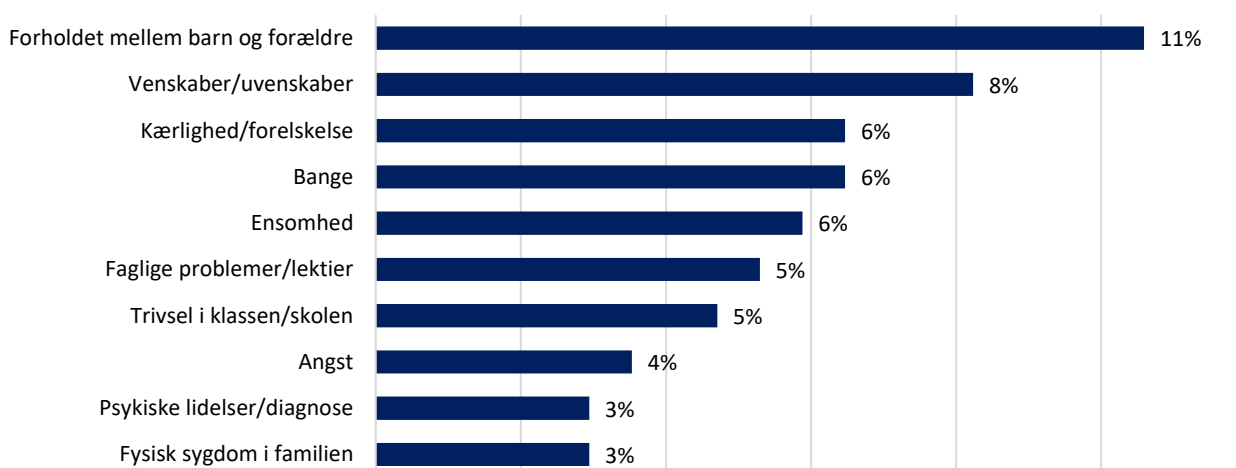
Figurer 15-18: Samtaler om corona på BørneTelefonen i maj

Figur 15: Top 10 over henvendelsesårsager på BørneTelefonen i maj

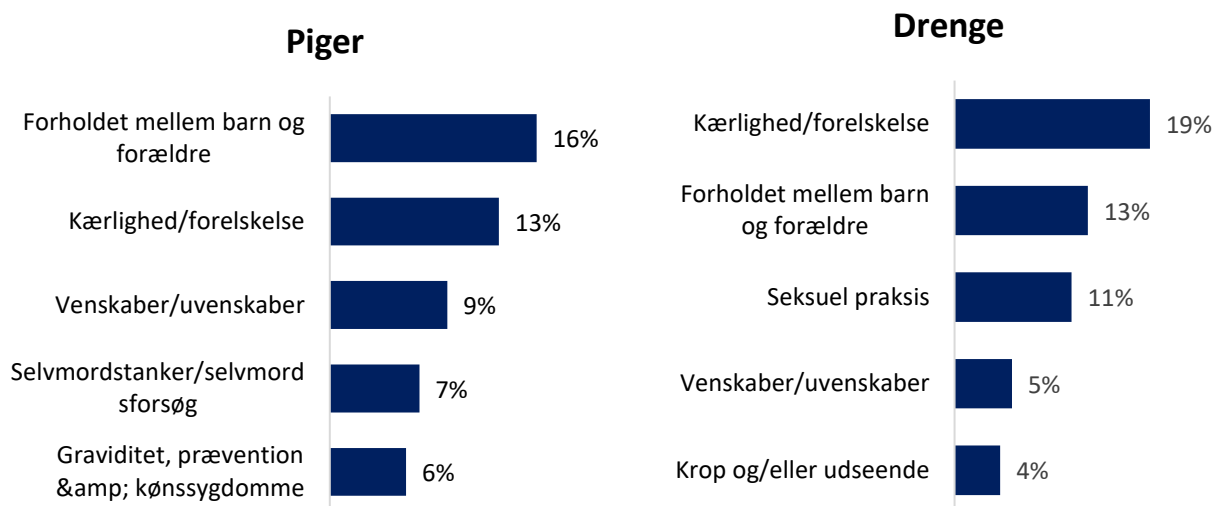
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal rådgivningssamtaler i maj 2020 (N=4335). Antallet af samtaler om corona-virus er baseret både på antallet af samtaler, hvor rådgiver har angivet 'Corona-virus' som henvendelsesårsag, samt en manuel optælling via gennemgang af rådgivernes beskrivelse af samtalerne.

Figur 16: Hyppigst relaterede henvendelsesårsager til coronavirus i maj

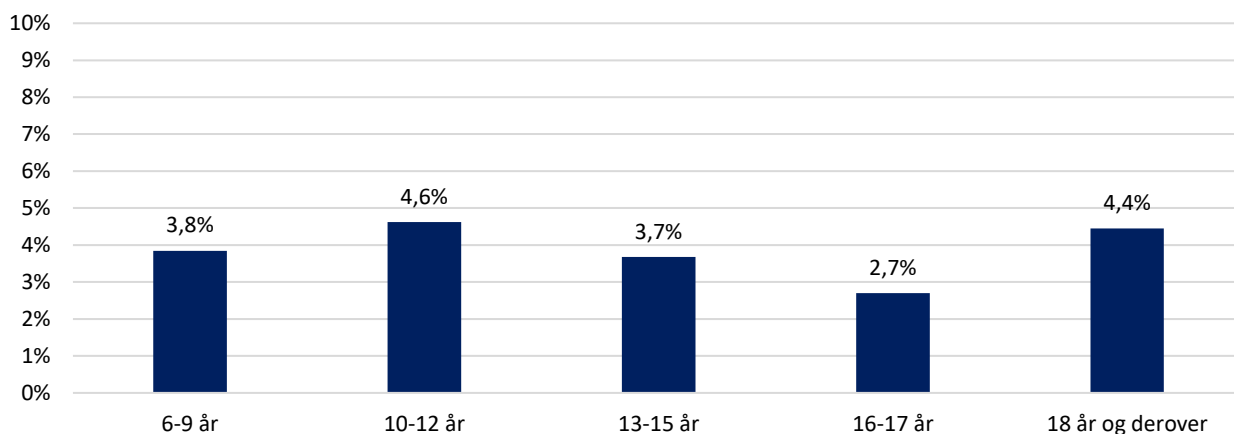
Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn fra perioden maj 2020. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler om Corona i den angivne tidsperiode (N=170)

Figur 17: Top 5 over henvendelsesårsager for piger og drenge, som kontakter BørneTelefonen i maj

Note: Figurerne indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn fra perioden 01.-30. april 2020. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler for hhv. piger (N=3354) og drenge (N=892) i tidsperioden.

Figur 18: Aldersfordeling for henvendelser til BørneTelefonen om corona i maj

Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, Brevkassen og Børn hjælper børn. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal samtaler for hver aldersgruppe i tidsperioden 01-30. april 2020: 6-9 år (N=52), 10-12 år (N=996), 13-15 år (N=1823), 16-17 år (N=779), 18+ år (N=585).

Metode

Notatet baserer sig på en analyse af samtaler om corona på BørneTelefonen og ForældreTelefonen i 2020. Figurerne i notatet baserer sig på 1.369 samtaler om corona, der har været fra 1. januar-31. maj på BørneTelefonen. Figur 3, 4, 5 og 6 baserer sig på perioden 18. marts – 31. maj. Før 18. marts blev samtaler om corona registreret af rådgiveren i et åbent tekstfelt i registreringsskemaet, og det muliggør ikke at fordele samtalerne ud på for eksempel alder og køn. Fra den 18. marts har rådgiverne på BørneTelefonen og ForældreTelefonen kunne registrere samtaler om corona i en selvstændig kategori i det registreringssystem, som dokumenterer alle samtaler. Vi har dog fortsat den manuelle optælling efterfølgende, da rådgiverne ikke altid har angivet corona som henvendelsesårsag, på trods af at det har været en del af samtalen. Det er denne optælling, som er brugt til figur 1a, 1b, 3, 7 og 15 og de tal som optræder i teksten omkring antallet af henvendelser om corona-virus. Det er som sagt ikke muligt at anvende den til fordelinger på alder, køn og relaterede henvendelsesårsager, hvorfor den manuelle optælling ikke er brugt ved disse figurer og tal.

På ForældreTelefonen har der i alt været 89 samtaler om corona, i perioden 1. marts til 31. maj. 89 samtaler er et for begrænset antal at lave overordnede fordelinger på.

Den kvalitative analyse baserer sig på de breve, børn har sendt til BørneTelefonen, samt de casebeskrivelser, rådgiverne på BørneTelefonen og ForældreTelefonen laver efter alle samtaler om corona. Der er til analysen søgt efter ord som corona, korona, virus, covid. Alle udsnit fra samtaler med børn og voksne i notatet er anonymiserede, så det ikke er muligt at genkende, det enkelte barn/voksen.